

РЕШЕНИЕ

№ 24831

гр. София, 26.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 18.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **7129** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба от „М-АРТ СТРОЙ“ ООД, ЕИК[ЕИК], с адрес [населено място], [улица], представлявано от З. М. и В. М. срещу Принудителни административни мерки, обективирани в Протокол № ПР2421658 от 17.06.20204г. на Областна дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ [населено място].

С жалбата се иска отмяна на оспорения акт, при следните съображения: Актът е издаден при неизяснена фактическа обстановка, при превратно тълкуване на относими факти и при липса на каквато и да била предоставена ни възможност за заявяване на становища, възражения и доказателства за тезата.

Същото е оспорено с възражение от 19.06.2024г., по повод което е постановено Решение № 24062176/28.06.2024г. на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Инспекция по труда“, с което жалбата е отхвърлена, поради което, на основание чл. 145, ал.2, т.1 във връзка с чл. 149, ал.1 и ал.3, жалбата е адресирана срещу първоначално издаденият административен акт.

Оспорват се всички 5 точки от протокола, обективиращи задължителни предписания, имащи характера на принудителни административни мерки по отношение на дружеството в качеството му на работодател.

По фактите се твърди, че в качеството си на дружество, занимаващо се със строителна дейност, нямат абсолютно никакво отношение към обект „Жилищна сграда, [населено място], район „О. купел“, УПИ XIX-458, кв. 106, [улица].

На строителен обект на посочения адрес са установени на 04.06.20204г. лица,

служители на дружеството- жалбоподател, които са осъществявали трудова дейност, по повод подаден сигнал за настъпила злополука с лицето И. Х. П., който е завършил с летален изход.

По този повод е осъществена проверка по документи в офиса на дружеството, въз основа на която е издадено предписанието, предмет на оспорване.

Твърдят, че нямат никакво отношение към така посочения строителен обект. Признават, че установените лица на обекта от страна на контролните органи са служители на дружеството- жалбоподател, но същото не им е възлагало на посочената дата и място извършване на каквито и да е трудови задължения. Поради това, всякакви указания, свързани с дружеството, базирани на обекта, на който е възникнал фаталният инцидент, не могат да бъдат вменени в отговорност на жалбоподателя.

В контролното решение се сочи, че на място служителите на Инспекция по труда са поискали трудовите договори на установените други две лица на обекта, които не са ги представили, поради което на техническия ръководител на обекта е дадена призовка за управителя на дружеството. Явно с оглед факта, че установените на място лица са техни служители, органът е приел, че дружеството е адресат на проверката. В самия акт на контролния орган се сочи, че не твърди, че дружеството е възложител или строител на обекта, въпреки което е предприел действия по проверка спрямо тях.

Не са посочени данни в колко часа на 04.06.2024г. са установени лицата на обекта, както и не е направена справка с наличната в дружеството документация относно трудовите договори с лицата и произтичащите от тях права и задължения. Не е извършена проверка дали на въпросната дата / при липса на посочен час/ пострадалото лице, както и другите установени там две лица, са изпълнявали трудовите си задължения по наличните договори към дружеството-жалбоподател. По никакъв начин не е правен опит да се изясни кой е бил възложител, респ. строител на обекта, както и в какви правоотношения са установените там лица със същия.

Считат, че последното би довело до установяване на действителния допустител на нарушение на трудовото законодателство, довело и до летален изход на работник, както би довело и до установяване на нарушение по допускане на престация на труд при липса на договор за това.

Останал напълно неизяснен въпросът дали служителите не са били на обекта по своя инициатива и при липса на писмен договор. Такива факти и обстоятелства не са изяснявани и не са събирани данни в производството.

Всички дадени предписания в 5 точки касаели начина на уреждане на трудовите правоотношения между дружеството в качеството му на работодател и установените на мястото на инцидента лица именно при престирането на труд за конкретния строителен обект.

Поради това, намират, че така дадените предписания не съдържат и предмет, тъй като дружеството е в невъзможност да ги изпълни по отношение на обект, за който са неприложими наличните им трудови правоотношения.

Трудовото правоотношение съдържа определени реквизити, между които и мястото на изпълнение на задълженията от страна на работниците и служители. С оглед това, в случая е налице липса на каквито и да е действия, представляващи елемент от трудовото правоотношение и с тримата работника, доколкото дружеството не е възлагало извършването на строителна дейност на установения обект.

Молят за отмяна на акта.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателят не се представлява.

Ответникът Дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ се представлява от юрк И. с редовно пълномощно. Оспорва жалбата, моли актът да бъде потвърден и претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, на база данните по делото, като съобрази становищата на страните и въз основа на закона, намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена от правнозаинтересована страна – адресат на акта, за която същият е неблагоприятен и в срок.

Разгледана по същество, същата се явява и основателна, предвид следното:

По фактите органът е установил:

Извършена е проверка по спазването на трудовото законодателство и нормативните изисквания на здравословни и безопасни условия на труд на строителен обект: „Жилищна сграда, район „О. купел“, УПИ XIX-458, кв. 106,[жк], [улица].

От органа е прието, че строител на посочения обект е настоящият жалбоподател. „М-арт строй“ ООД.

По време на проверката се сочи, че е присъствала управителката З. М. М..

Прието е от органа, че не са определени с писмена заповед от работодателя работниците и служителите, които подлежат на задължително застраховане за риска „трудова злополука“ в нарушение на чл. 4 от Наредба за задължително застраховане на работниците за риска „Трудова злополука“.

От представените документи по време на проверката е установено, че работодателят не е определил писмено програма за извънреден инструктаж след станалия смъртен случай на описания строителен обект, с което е нарушен чл. 16, ал.4 от Наредба №РД-07-2 за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Работодателят не изисквал от службата по трудова медицина заключение за пригодност на работниците да изпълняват дадения вид работавъз основа на условията на труд и задължителния предварителен медицински преглед в нарушение на чл. 16, ал.1, т.2а от ЗЗБУТ във връзка с чл. 11, ал.2, т.4 от Наредба №3 за условията и реда за осъществяване дейността на службата по трудова медицина.

Работодателят не е определил видовете обучения и инструктаж, лицата, които ще бъдат обучавани и инструктирани, лицата, които ще провеждат обучението и инструктажа в нарушение на чл.2, ал.2 от наредба № РД-07-2/2009г.

В тази връзка са дадени указания за отстраняване на така посочените пропуски, както следва:

1. Да се определят с писмена заповед работниците и служителите, които подлежат на задължително застраховане за риск „трудова злополука“ / след консултации със службата по трудова медицина/ и в съответствие с оценката на риска. Да се изготви протокол по чл.4, ал.1 от Наредба за задължително застраховане на работниците и служителите за риска „трудова злополука“.

2. Работодателят да определи писмено програма за провеждане на извънреден инструктаж след станалия смъртен случай с починалия работник на посочения строеж.

3. Работодателят да проведе извънреден инструктаж след станалия смъртен случай на горецитирания строителен обект съгласно чл. 16, ал.1, т.1 от Наредба № РД-07-2/2009г. за условията и реда на за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на

здравословни и безопасни условия на труд.

4. Работодателят да изисква от службата по трудова медицина заключение за пригодността на работещите в т.ч. за лицата Н. В. Н. и Г. К. Л. да изпълняват дадения вид работа въз основа на условията на труд и задължителен предварителен медицински преглед по реда на чл. 16, ал.1, т.2а от ЗЗБУТ.

5. Работодателят да определи видовете обучения и инструктажи, които ще бъдат обучавани и инструктирани ; лицата, които ще провеждат обучението и инструктажа, съгласно чл.2, ал.2 от наредба № РД-07-2/2009г.

За така установеното и разпореденото е съставен протокол за извършена проверка №ПР№2421658/17.06.2024г., който инкорпорира и оспорените предписания.

Така извършената проверка е във връзка с възникнал инцидент, завършил с летален изход относно лицето И. Х. П., който е работник в дружеството „М-арт строй“ ООД. Проверката е извършена след сигнал на телефон 112 относно злополуката, която се е реализирала на строителния обект в кв. Горна баня, описан по-горе.

Дружеството е подало възражение до по-горестоящия орган, който е постановил Решение, на основание чл. 97, ал.1 от АПК, с което е отхвърлил жалбата.

В същото е посочено, че органът не твърди, че дружеството е възложител или строител на обекта, но същото, в качеството си на работодател по отношение на посочените в предписанията лица, вкл. загиналия работник, следва да бъде адресат на приложените мерки.

За да възприеме тезата, че дружеството – жалбоподател, в качеството му на работодател, е адресат на предписанията, органът е стъпил на показанията на установените на обекта лица, които са работници в същото. Същите не са правили изявления, че са били на обекта в качеството си на работници на дружеството, а по принцип, че имат трудов договор за извършване на работа като строителни работници с него.

При така установеното по фактите, от правна страна съдът приема:

Предписанията са незаконосъобразни, като постановени при пълно неизясняване на релеванти факти и обстоятелства в нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК, довело до противоречие с материалния закон и целта му.

За издадените предписания по същество липсва и предмет, доколкото със същите на „М-арт строй“ ООД, в качеството му на работодател, е вменено изпълнение на задължения, произтичащи от трудовото законодателство, които обаче, съобразно данните по делото, са изпълнени.

За да има едно лице качеството на работодател, следва да са налице няколко предпоставки, а именно – да е налице валиден сключен договор за извършване на определена дейност с работника, каквито в случая са налице и с тримата работника. Налице са трудов договор № 00000010/27.03.2024г. с И. П., назначен на длъжност „строител жилища“ / л.13 по делото/, като към същия е приложена длъжностна характеристика, трудов договор № 00000012/27.03.2024г. с Г. Л. за длъжността „общ работник строителство“ / л. 19 по делото/, както и трудов договор №00000007/27.03.2024г. с Н. Н. за длъжността „строител жилища“ / л. 21 по делото.

И за трите договора са изпълнени задълженията по чл. 62, ал.5 от КТ за уведомяване на НАП. Не се установява обаче, че трите посочени лица, които са са намирали на посочения в предписанието строителен обект, на който е възникнал фаталният инцидент, са изпратени там за да осъществяват трудовата си дейност в качеството на работници при жалбоподателя. Напротив, такива данни не са нито търсени, нито

установени от органа. Нещо повече, същият заявява, че за нуждите на производството, този въпрос се явява ирелевантен. Последното е в пряко противоречие с всякаква житейска и правна логика. За да има едно лице качеството на работодател, за което е проверявано от контролния орган, същото следва да е възложило конкретни задачи на работниците си на конкретен обект, за отговорността на изпълнението на които да носи отговорност. В случая е изначално недоказана връзката между „М-арт строй“ ООД и обекта, на който е възникнал инцидентът. Както бе посочено, органът не е правил и опит да установи такава, тъй като е намерил този въпрос за ирелевантен, което изцяло опорочава производството. Напротив, от представите към преписката писмени доказателства, в частност снимка на информационната табела на строителния обект / л. 47/ се установява, че възложител на обекта е „Евротранс 7“ ЕООД, а строител е „Бетон-Мобил“ ЕООД, които са трети и различни лица от проверяваното в качеството му на работодател дружество.

Трудовият договор, респ. изпълнението на трудови задължения, и оттам отговорността на работодателя за начина и качеството на изпълнението им, има определени предели и съответно реквизити. Мястото на изпълнение е един от тях. При липса на възлагане от страна на „М-арт строй“ ООД да бъде извършена каквато и да е дейност в рамките на реализиране на трудовите им правоотношения с лицата на определен строителен обект, чиито възложител и строител са трети лица, същото няма качеството на работодател по отношение на тези лица за този обект. Респективно, каквато и да било проверка от страна на Дирекция „Инспекция по труда“ по отношение на поведението на тези лица на обект, към който работодателят няма отношение, излиза извън правомощията на контролните органи да проверяват трудовото законодателство по отношение на жалбоподателя, тъй като същият не е действал в качеството си на работодател. Наличието по принцип на трудово правоотношение между два субекта, на първо място, не изключва задължително наличието на друго и различно правоотношение между работника и друг работодател, нито пък извършването на труд без такова правоотношение в отклонение от трудовото законодателство. Последното няма как да бъде вменено в отговорност на дружеството - жалбоподател по аргумент единствено от наличието на трудов договор между страните, без каквато и да е проверка относно връзката между провереното дружество и строителния обект, на който са установени лицата и на който е станала злополуката. Последното поставя въпросът и относно наличието на трудова злополука, който не е предмет на настоящото производство, но на който, при липса на установяване на посочените обстоятелства, следва да бъде даден отрицателен отговор.

С оглед изложеното, дори и само на посочените в цялост основания, предписанията се явяват напълно необосновани и неоснователни.

Без да се налага обсъждането им с оглед изложеното, но за пълнота, съдът намира, че същото се установява и по конкретиката:

Съгласно дадените указания от П. е указано да се определят с писмена заповед работниците и служителите, които подлежат на задължително застраховане за риск „трудова злополука“ / след консултации със службата по трудова медицина/ и в съответствие с оценката на риска. Такава Заповед е налице, видно от приложената такава на лист 52 по делото.

С т. 2 и т.3 са дадени предписания по реда на чл. 16 от Наредба № РД-07-2/2009г., свързани с възприетото от органа за наличие на трудова злополука, каквато не се установява да има, с оглед изложеното. Съгласно тази норма, извънреден инструктаж

се провежда: 1. след всяка трудова злополука по чл. 55, ал. 1 на Кодекса за социално осигуряване и установена професионална болест, както и след пожар, промишлена авария и природно бедствие; 2. при констатирани груби нарушения на правилата, нормите и изискванията по безопасност и здраве при работа; 3. при промяна на технологичния процес, при въвеждане на нови машини и съоръжения, при промяна на работното място или организацията на работа; 4. по предписание на контролен орган.

Нито една от посочените хипотези не е налице, но въпреки това, тези указания са изпълнени, видно от писмо, адресирано до контролния орган и приложения от документите – л. 53 до 57 по делото.

Приети са указанията за съобразяване с изискването за пригодност на работниците по Наредба № 4/1993г., както и са приложени видовете обучения и инструктажи / т.5 от П./, които са утвърдени със Заповед от 25.03.2024г., т.е. далеч преди издаване на процесното предписание и по тази точка.

С оглед изложеното, налице е изпълнение на задълженията на дружеството, произтичащи от трудовото законодателство, което още веднъж доказва липсата на проверка на релевантни обстоятелства, а възложените във връзка с инцидента задължения са изпълнени, въпреки че задължението произтича при наличие на възникнала трудова злополука, каквато съдът приема, че не е налице.

С оглед изложеното, жалбата се явява изцяло основателна и следва да бъде уважена.

Разноски не са претендирани, поради което не се дължи присъждането им.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл.2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Принудителни административни мерки, обективирани в Протокол № ПР2421658 от 17.06.2024г. на Областна дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ [населено място].

Решението подлежи на оспорване пред ВАС в 14-дневен срок от връчването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

Съдия